

แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อัญชลี โปะแก้ว¹

Guidelines for Developing Self-Access Learning Center,
Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi
Anchalee Pohgaew¹

Received 28/1/2021

Revised 25/5/2021

Accepted 10/6/2121

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของการให้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.75 ความพึงพอใจของการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ด้านผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 แนวทางในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี คือ อยากให้มีการปรับปรุงห้องให้มีความทันสมัย และมีอุปกรณ์ที่เพียงพอ ตลอดจนพัฒนาโปรแกรมทางด้านภาษาที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักศึกษาเข้ามาใช้บริการ

คำสำคัญ: ศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง ความพึงพอใจ การบริการ

Abstract

The objectives of the research were to: (1) investigate students' satisfaction of providing the service of the Self-Access Language Learning Center at the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi; (2) examine guidelines and suggestions to improve the Self-Access Language Learning Center at the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The samples of the study comprised

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

E-mail: anchalee_pohgaew@rmutt.ac.th

400 students who used the service of the Self-Access Language Learning Center at the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The instrument employed in this research was a questionnaire; and the data were processed with the SPSS (Statistical Package for Social Science) statistical software. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, and standard deviation.

The findings indicated that most samples were female (79.75%). The overview of satisfaction of this service was at a high level ($\bar{X} = 4.40$). The mean scores in the aspects of facilitations, experts, and personnel were 4.36, 4.41, and 4.43 respectively. The guidelines to improve the service of the Self-Access Language Learning Center at the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi consisted of renovating current service rooms, providing sufficient service equipment, and developing a variety of language programs to attract students to use the service.

Keywords: Self-Access Learning Center, satisfaction, service

บทนำ

ในปัจจุบันโลกเรามีการติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้น การเรียนรู้ในปัจจุบันภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษานั้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนโลก โดยตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีที่ดีและความร่วมมืออันดีกับประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองจะช่วยให้เข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้สามารถได้เรียนรู้ตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมในชีวิตประจำวัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติมากกว่าในอดีตไม่ว่าจะเป็นการติดต่อด้านการค้า การลงทุน การศึกษา การท่องเที่ยว และการใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งก่อให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น เนื่องจากภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทยและคนทั่วโลกมากขึ้น ส่วนใหญ่จะติดต่อสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูโทรทัศน์ การดูภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้ง การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน

แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น การตีความ การนำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์อะไรจากภาษาต่างประเทศ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เปิดให้บริการแก่นักศึกษา คณะศิลปศาสตร์และคณะอื่น ๆ ที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยบริการด้านการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยมีโปรแกรมฝึกทักษะภาษาต่างประเทศและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการการฝึกทักษะทางภาษาด้วยตนเอง ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองของนักศึกษาที่มีความสนใจในการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ จากสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาที่ทันสมัย โดยให้นักศึกษาสามารถเข้าไปใช้บริการต่าง ๆ ของศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองคณะศิลปศาสตร์ ดังนี้ การสนทนาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติ (Speaking Corner) การเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ได้แก่ โปรแกรม Tell Me More, โปรแกรม Euro Talk Language Learning, โปรแกรมภาษาอาเซียน, โปรแกรม Speexx เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เหมาะสำหรับผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดี (เรียนเก่ง) และผู้ที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษยังไม่ดี (เรียนอ่อน) เพื่อจะได้มีโอกาสได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางภาษาอังกฤษของตนอย่างสม่ำเสมอตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน เพื่อให้มีความสามารถดียิ่งขึ้น และผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนและพัฒนาความรู้ความสามารถในการทักษะต่างๆ ทางภาษาได้อย่างกว้างขวางและถูกต้องเพื่อเตรียมตัวใช้ชีวิตในสังคมการทำงานหรือศึกษาต่อได้อย่างภาคภูมิใจ และให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการใช้ภาษา ตลอดจนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีโอกาสได้สนทนาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ที่เป็นเจ้าของภาษาอีกด้วย โดยนักศึกษาที่มีความสนใจสามารถเข้ามาใช้บริการได้หลังจากเลิกเรียนหรือเวลาว่าง โดยอาจารย์เจ้าของภาษาจะนั่งประจำอยู่ที่ห้อง Speaking Corner เพื่อสนองนโยบายมหาวิทยาลัยที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีเจตคติและประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง แต่ปัญหาที่พบ คือ ห้องมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถรองรับนักศึกษาได้เป็นจำนวนมาก จึงไม่เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้ามาใช้บริการ การจัดเวลาในการเรียนรู้ภาษากับอาจารย์ชาวต่างชาติ บางช่วงเวลานักศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้รอต่อคิวเพื่อจะพูดกับอาจารย์ชาวต่างชาติ และปัญหาที่สำคัญ คือ การใช้ภาษาอังกฤษของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการค่อนข้างยากเนื่องจากไม่มีความถนัด จึงทำให้การสื่อสารค่อนข้างลำบาก

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่ปฏิบัติงานศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการให้บริการแก่นักศึกษา จึงคิดหาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการการพัฒนา แก้ไขปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป และให้นักศึกษามีผลการเรียนในด้านภาษาต่างประเทศที่ดีขึ้นจนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ภาษาและเกิดความพึงพอใจต่อการให้บริการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของการให้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,045 คน (ข้อมูลจากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ปีการศึกษา 2562) ทั้งนี้ ศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองของคณะศิลปศาสตร์ มีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถรองรับนักศึกษาได้ทั้งหมด จึงรับเฉพาะนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของคณะศิลปศาสตร์เท่านั้น ส่วนนักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสามารถเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองที่สำนักวิทยบริการได้อีกแห่งหนึ่ง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยแบ่งเป็น 11 คณะ และ 1 วิทยาลัย ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,045 คน ได้ใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, pp. 725-729) ระดับความเชื่อมั่น 0.95 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ คณะ ชั้นปี วัตถุประสงค์การใช้งาน ความถี่ในการใช้บริการ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านผู้เชี่ยวชาญ และด้านบุคลากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบวัดประมาณค่า 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ การนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ 3 ท่าน แล้วนำมาหาค่าดัชนีสอดคล้อง ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.973 ผู้วิจัยนำไปปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดสอบกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน หลังจากนั้น นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.939

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

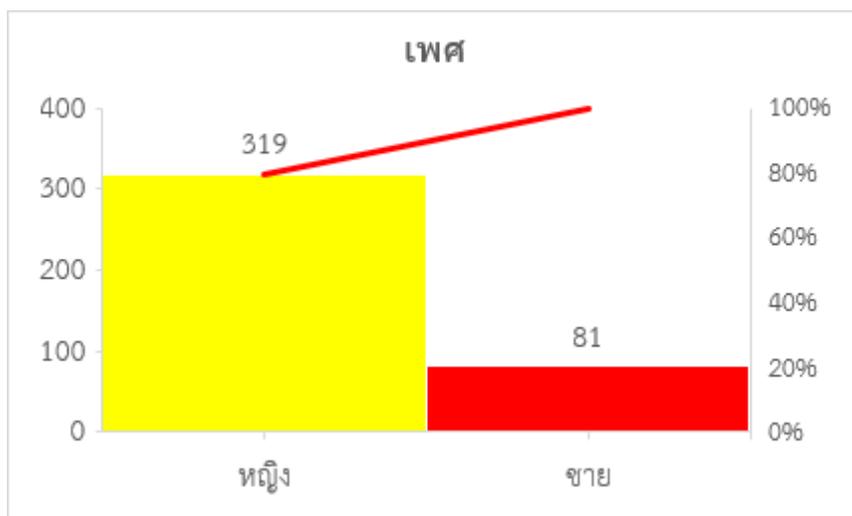
ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และเก็บแบบสอบถามมาด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติงานในห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง และเป็นผู้จัดตารางเวลาให้กับนักศึกษา รวมถึงเช็คชื่อนักศึกษาทุกครั้ง จึงสามารถเก็บกลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา หลังจากนั้นรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ

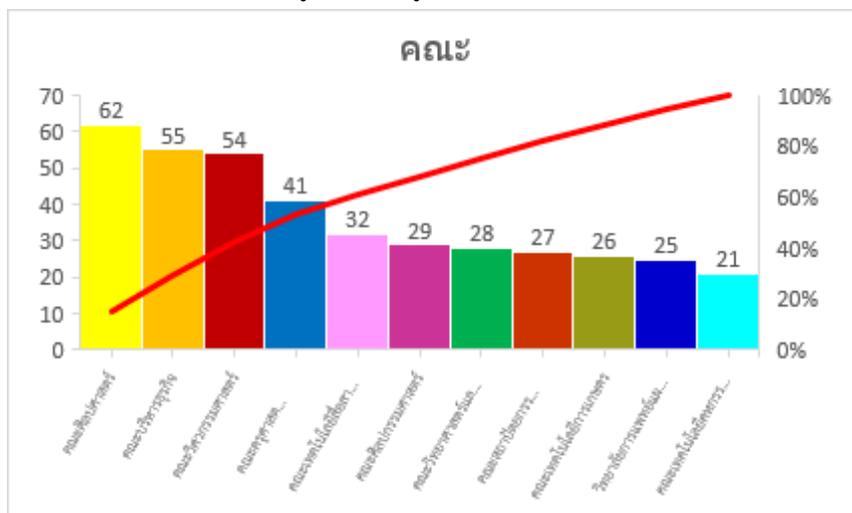
แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับคืนมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงได้นำแบบสอบถามไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนคำถามที่มีลักษณะคำตอบแบบปลายเปิด ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำมาบรรยายเชิงพรรณนา และสรุปผลการดำเนินวิจัย

ผลการวิจัย

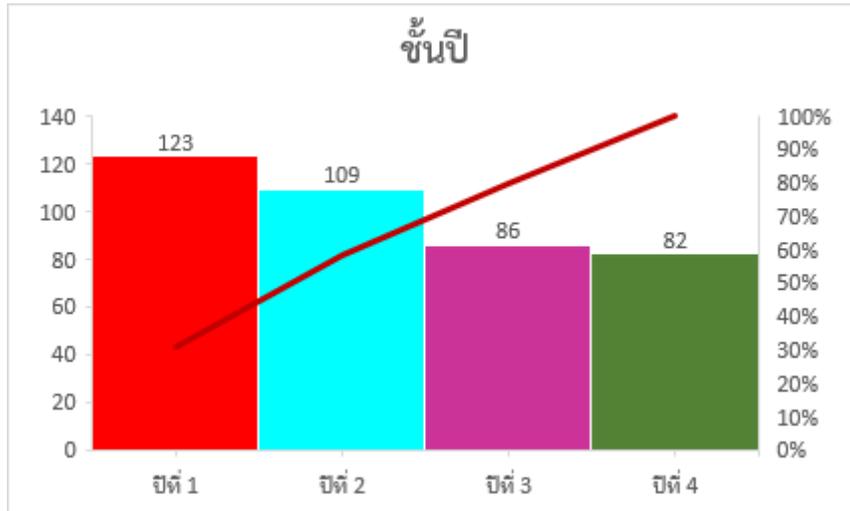
1. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.75 กำลังศึกษาอยู่คณะศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.50 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.75 เข้ามาใช้บริการทางด้าน Speaking Corner คิดเป็นร้อยละ 60.50 เข้ามาใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองในเวลา 12.00 - 13.00 น. คิดเป็นร้อยละ 23.75 เข้ามาใช้บริการ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 37.00 ดังภาพที่ 1-6

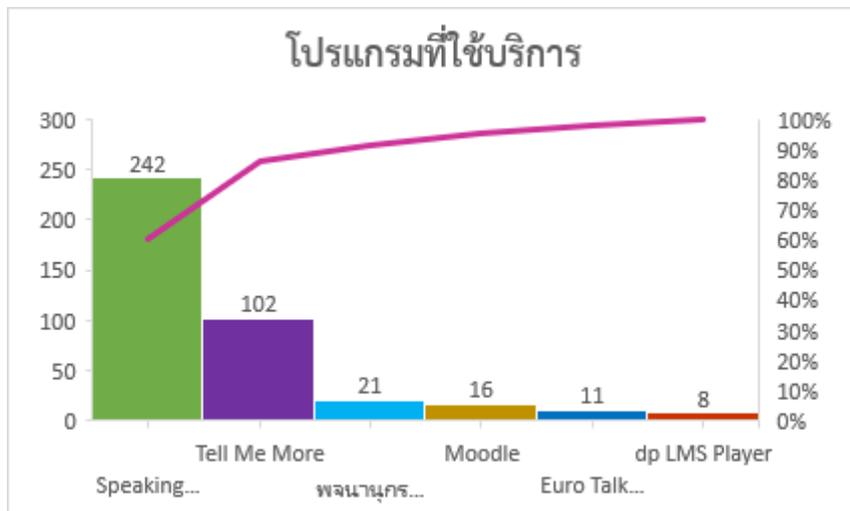
ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

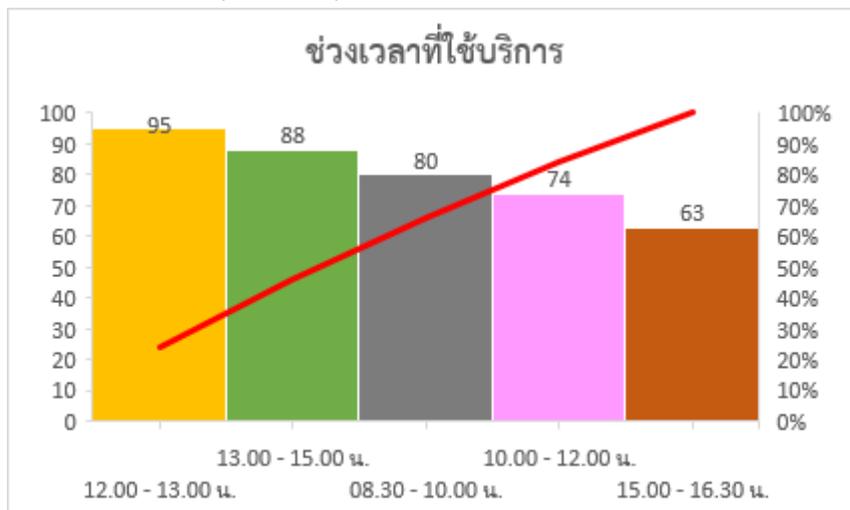
ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามคณะ

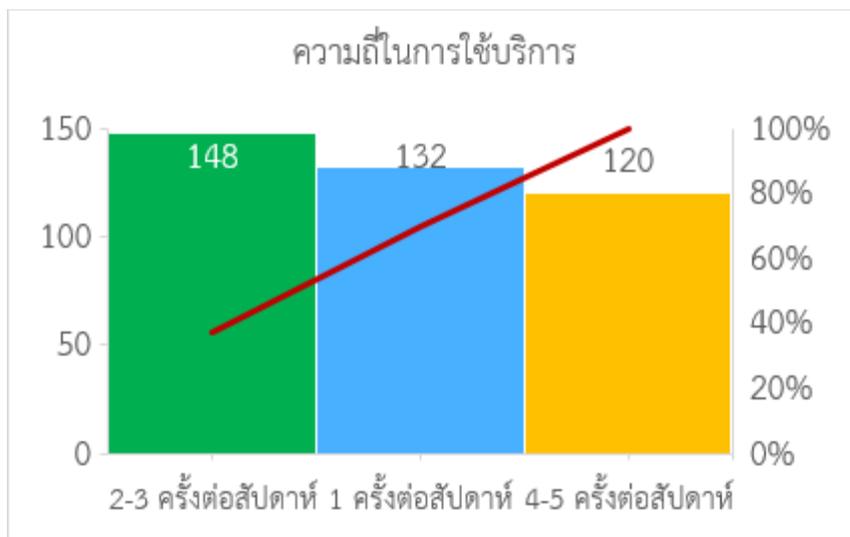
ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี

ภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามโปรแกรมที่ใช้บริการ

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้บริการ

ภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงข้อมูลของนักศึกษา จำแนกตามความถี่ที่ใช้บริการ

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร ด้านผู้เชี่ยวชาญ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43, 4.41, 4.36 ตามลำดับ

3. ผลการศึกษา พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ความเร็วของอินเทอร์เน็ตและระบบเครือข่ายภายในอาคาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมา คือ โปรแกรมที่จัดเตรียมไว้มีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และระบบเสียงรับฟังได้ชัดเจนมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ (n=400)			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ขนาดของห้องมีความเหมาะสม	4.22	0.89	มาก	13
โต๊ะและเก้าอี้คอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม	4.36	0.72	มาก	9
ระบบปรับอากาศมีความเหมาะสม	4.41	0.54	มาก	4
แสงสว่างภายในห้องมีความเหมาะสม	4.39	0.65	มาก	7
ระบบเสียงรับฟังได้ชัดเจนมีความเหมาะสม	4.42	0.50	มาก	3
ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์	4.36	0.75	มาก	10
ความเร็วของอินเทอร์เน็ตและระบบเครือข่ายภายในอาคาร	4.45	0.56	มาก	1
ป้ายบอกทางแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน	4.20	0.83	มาก	14
มีเสียงดังรบกวนจากภายนอก	4.38	0.42	มาก	8
ความสะอาดพื้นที่ทั้งภายในห้อง	4.35	0.68	มาก	11

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ (n=400)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
อุปกรณ์ที่จัดไว้ให้บริการอยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งาน	4.40	0.64	มาก	5
คอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการใช้งาน	4.39	0.65	มาก	6
คู่มือการใช้อุปกรณ์อย่างชัดเจน	4.28	0.73	มาก	12
โปรแกรมที่จัดเตรียมไว้มีความเหมาะสม	4.43	0.50	มาก	2
การให้บริการน้ำดื่ม	4.39	0.65	มาก	7
รวม	4.36	0.65	มาก	

4. ด้านผู้เชี่ยวชาญ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมา คือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการด้านภาษาต่างประเทศของศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านผู้เชี่ยวชาญ

ด้านผู้เชี่ยวชาญ	ระดับความพึงพอใจ (n=400)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดี	4.40	0.52	มาก	3
มีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.43	0.58	มาก	2
ให้คำแนะนำนักศึกษาเป็นอย่างดี	4.38	0.67	มาก	5
การแต่งกายสุภาพ	4.40	0.62	มาก	4
ตรงต่อเวลา	4.45	0.55	มาก	1
รวม	4.41	0.59	มาก	

5. ด้านบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 รองลงมา คอยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	ระดับความพึงพอใจ (n=400)			
	\bar{x}	S.D.	แปล ความ	ลำดับ
การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.38	0.65	มาก	5
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.41	0.58	มาก	3
มีความเสมอภาค	4.40	0.62	มาก	4
คอยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี	4.45	0.56	มาก	2
การตรงต่อเวลา	4.49	0.58	มาก	1
รวม	4.43	0.60	มาก	

6. แนวทางในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอแนวทางในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ มีการปรับปรุงห้องใหม่ให้ทันสมัย และเพิ่มโปรแกรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย ด้านผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ความตรงต่อเวลา ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความเป็นกันเอง ด้านบุคลากร ได้แก่ ความเป็นกันเอง ความตรงต่อเวลา และคอยช่วยเหลือเวลาระบบมีขัดข้อง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1. จากการศึกษา พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเร็วของอินเทอร์เน็ตและระบบเครือข่ายภายในอาคาร รองลงมา คือ โปรแกรมที่จัดเตรียมไว้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ เนื่องจากคณะศิลปศาสตร์ ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตและระบบเครือข่ายไร้สายภายในอาคารโดยมีความเร็วสูงเพื่อรองรับการใช้งานและเข้าถึงข้อมูลทั้งในด้านการเรียนการสอน และการปฏิบัติงาน ซึ่งศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองได้ให้นักศึกษาเข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ เช่น Speaking Corner, Tell Me More, Euro Talk Language Learning, พจนานุกรมภาพ 12 ภาษา, dp LMS Player, Moodle โดยมีระบบเสียงดี นักศึกษาสามารถฟังได้ชัดเจน ทำให้นักศึกษาได้ทบทวนการเรียนภาษาอังกฤษ และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยี ด้วยความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงทำให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้จัดให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ทิศนา ขแมณี (2552) ได้กล่าวว่า การนำอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการเรียนการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาที่ต้องการได้ ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกุสุมา เลาะเต (2560) ที่พบว่า นักศึกษาต้องการฝึกฝนภาษาอังกฤษต่อไปหลังจากใช้โปรแกรม SPEXXX ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองนั้นทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตรงตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และงานวิจัยของ กรณวิวัฒน์ วุฒินุญ และระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2560) ที่พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน

ภาษาอังกฤษแบบออนไลน์ผ่านทางโปรแกรมSkype อยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนมีความรู้สึกสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น หลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาที่เรียนไป เนื่องจากผู้เรียนสามารถเลือกกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเรียนได้เอง เช่น หัวข้อเรียนสนทนาที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง และตรงจุดที่ต้องการ

2. จากการศึกษา พบว่า ด้านผู้เชี่ยวชาญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรงต่อเวลา รองลงมา คือ มีมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้ เป็นเพราะนักศึกษาสามารถฝึกทักษะภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติโดยตรงผ่านกิจกรรม Speaking Cornerโดยมีการจัดตารางเวลาในการฝึกเปลี่ยนหมุนเวียนอาจารย์ชาวต่างชาติมาฝึกทักษะการพูด และการฟังภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา ซึ่งอาจารย์แต่ละท่านให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในห้องเรียน ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักศึกษา และมีหัวข้อสนทนาที่เป็นไปตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จนทำให้นักศึกษาล้ำที่จะสนทนาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติได้อย่างสนุกสนาน และสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น ทั้งนี้ ด้วยภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารและทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะการพูดและการสื่อสาร (จูไรรัตน์ สวัสดิ์, เสน่ห์ สวัสดิ์ และวชิ พวงมณี, 2560) และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กรณวัฒน์ วุฒิญาณ และระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2560) ที่เสนอไว้ว่า ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น สถาบันสอนภาษา ECC ควรเพิ่มโอกาสที่ครูผู้สอน เจ้าของภาษาจะมีการติดต่อนักเรียนเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้จักวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสม

3. จากการศึกษา พบว่า ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรงต่อเวลา รองลงมา คือ คอยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ เปิดให้บริการที่ชั้น 6 มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาตลอดเวลา โดยนักศึกษาสามารถเข้ามาใช้บริการได้ในวันและเวลาราชการ โดยมีบุคลากรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีการแสดงออกอย่างสุภาพและจริงใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถผูกมัดน้ำใจของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานสูง ตรงต่อเวลา มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา คอยช่วยเหลือนักศึกษาเวลานักศึกษามีปัญหา บุคลิกดังกล่าวก็นำให้นักศึกษามีความกล้าที่เข้าไปใช้บริการเป็นประจำ ซึ่งการที่บุคลากรมีใจรักในงานบริการจนทำให้มีความสำเร็จในด้านการทำงานและเป็นที่ยอมรับของนักศึกษา ดังที่ จูไรรัตน์ เปลี้นวาทะ (2552) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าเจ้าหน้าที่ต้องมีความเข้าใจหลักการของศูนย์การเรียนรู้ภาษาแบบพึ่งพาตนเองที่เกี่ยวกับการให้บริการและการให้คำแนะนำต่าง ๆ รวมถึงการบริหารจัดการทางด้านอารมณ์

4. จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาต้องการให้เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ รองลงมา อยากให้มีการปรับปรุงห้องให้ทันสมัย ทั้งนี้ เป็นเพราะห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มีพื้นที่จำกัด สามารถรองรับคอมพิวเตอร์ได้ 50 เครื่องเท่านั้น ประกอบกับจำนวนนักศึกษาที่มีจำนวนมากขึ้น จึงไม่สามารถเพิ่มคอมพิวเตอร์ได้ และยังไม่มีการปรับปรุงห้องให้ทันสมัย เนื่องจากต้องใช้งบประมาณค่อนข้างมาก สำหรับด้านผู้เชี่ยวชาญ และด้านบุคลากร พบว่า นักศึกษาต้องการให้จัดตารางเวลาในการเรียนรู้ภาษาให้เหมาะสม เพื่อลดเวลาการรอคิว ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษายกใช้เวลาช่วงที่ว่างจากการเรียน มาศึกษาเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง บางครั้งเมื่อเข้ามาใช้บริการแล้วเกิดปัญหาในการใช้โปรแกรม ฟังภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ จึงอยากถามและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ บางครั้ง มีนักศึกษามากเกินไปจึงให้บริการไม่ทั่วถึง หรือให้ความช่วยเหลือได้ไม่เต็มที่ อาจจะล่าช้าไปบ้าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย “แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทำให้พบข้อมูลและมีหลากหลายประเด็น ดังนี้

1. ควรมีการตรวจสอบดูแลบำรุงรักษาระบบสารสนเทศอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ที่เกิดการชำรุดหรือใช้ไม่ได้ ควรนำไปซ่อมหรือเปลี่ยนเครื่องใหม่มาทดแทน โปรแกรมสำเร็จรูปเปิดไม่ได้เนื่องจากไม่อัปเดต หรือมีไวรัส ควรทำการอัปเดตอย่างต่อเนื่อง และลงแอมสแกนไวรัส ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถดูแล และแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากเทคโนโลยีได้

2. ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้สนทนา หรือทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่หลากหลายกับอาจารย์ชาวต่างชาติให้มากขึ้น เพื่อเป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาโดยตรง โดยที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีเนื้อหาที่ตรงกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และใช้ภาษาอังกฤษด้วยความสนุกสนาน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และกล้าพูดภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างชาติมากขึ้น

3. ควรจัดให้มีอาจารย์ชาวต่างชาติสับเปลี่ยนหมุนเวียน เข้าร่วมกิจกรรม โดยจัดตารางเวลากำหนดการในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน และต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับผู้เรียนที่มีจำนวนมากได้ใช้เวลาว่างจากการเรียนเข้ามาเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ตลอดเวลา

4. ควรให้บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ ได้มีโอกาสได้พัฒนาทักษะทางเทคโนโลยี และภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อจะได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และสามารถให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้ปัญหาให้กับผู้เรียน ผู้สอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ควรจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง รวมไปถึงอุปกรณ์เทคโนโลยี และโปรแกรมการเรียนรู้ใหม่ๆ เพื่อเป็นการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนเข้ามาใช้บริการให้มากขึ้น และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองจากห้องศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง ทั้งการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ผล แล้วนำไปพัฒนาปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการให้มากขึ้น

2. ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริการที่มีต่อต้องการโปรแกรมสื่อต่างๆ ของศูนย์การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ผล แล้วนำไปพัฒนาปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการให้มากขึ้น

รายการอ้างอิง

กรชนวัฒน์ วุฒิญาณ และระวีวรรณ ศรีคร้ามครัน. (2560). *ความพึงพอใจการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบออนไลน์ผ่านทางโปรแกรม Skype ของนักเรียนในสถาบันสอนภาษา ECC*. สืบค้น 27 มกราคม 2564, จาก http://www.edujournal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-5-1_1510839827_is-eng-bkk03-0023.pdf

- กุสุมา เลาะเต. (2560). การประเมินผลการใช้งานโปรแกรมเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง “SPEEXX”: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 7(2), 83-95.
- จุไรรัตน์ เปลี่ยนวาทะ. (2552). *ปัญหาและความต้องการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ภาษาแบบพึ่งพาตนเอง สถาบันภาษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์* (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- จุไรรัตน์ สวัสดิ์, เสน่ห์ สวัสดิ์ และวชิ พวงมณี. (2560). ศึกษาปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษกับอาจารย์ชาวต่างประเทศของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยราชชมงคลล้านนา น่าน, ใน *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9 และการประชุมวิชาการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 8 สาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยา และการศึกษา*, หน้า 303-311. นนทบุรี: อิมแพคเมืองทองธานี.
- ทีศนา แคมมณี. (2552). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2562). *สถิติจำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2562*. สืบค้น 23 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.oreg.rmutt.ac.th/?p=11829>
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper. & Row.